738/05

Den 19. december 2005 blev i sag nr. 65.924:

xxxx xxxxx xxxx
xxxxxxxx xxx xxxx
xxxx xxxxx xxxxxxxx

mod

SEB Pension
Postboks 100
0900 København C

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har indkomstforsikring og livsforsikring i SEB Pension, tidligere Codan Pension, klager over selskabets afvisning af at tilkende ydelse i forbindelse med anmeldt tab af erhvervsevne.

Selskabet har efter indhentelse af en speciallægeerklæring i forbindelse med behandlingen ved nævnet ved skrivelse af 29/7 2005 bevilget klageren halve ydelser for perioden fra 23/4 2003 og foreløbigt frem til 1/12 2007 på indkomstforsikringen, men fastholdt afvisningen af udbetaling på livsforsikringen.

Klagen vedrører ydelser på indkomstforsikringen fra 18/8 2002 til 23/4 2003 samt det forhold, at der alene er tilkendt halve ydelser. Klagen vedrører endvidere det forhold, at der på livsforsikringen ikke er bevilget præmiefritagelse.

Det fremgår af sagen, at klageren har en indkomstforsikring, som giver ret til udbetaling af ydelser og fritagelse for præmiebetaling, hvis den generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3. Forsikringen giver ret til halve ydelser, hvis erhvervsevnen nedsættes med mindst halvdelen. Derudover har klageren en livsforsikring, der giver ret til præmiefritagelse, hvis den generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3.

2. 65.924

Klageren er født i 1956. I perioden 1992-2002 arbejdede hun som dagplejer. I januar 2002 påbegyndte hun pædagogisk grunduddannelse. Den 18/5 2002 kom hun til skade, idet hun faldt på et badeværelse og slog hoved og skulder. På grund af faldet var klageren sygemeldt fra uheldstidspunktet og indtil august 2002, hvor hun genoptog sin uddannelse. Klageren var til eksamen i december 2002.

I de kommunale akter er i et notat den 9/1 2003 anført:

> "A.M.L. kom i pinsen 2002 til skade i nakke og skulder ved et fald på badeværelset. Har været sygemeldt i forbindelse med dette, men genoptog sin PGU-uddannelse i august til december 2002 for at færdiggøre uddannelsen. Hun er ikke i stand til at vende tilbage til arbejdet som dagplejer, da dette er for fysisk hårdt efter faldet.
>
> Efter afslutning af uddannelsen, holder hun nu ferie og det skulle på dagens møde drøftes, hvad der videre skulle ske. Der var enighed om, at A.M.L. kunne begynde i arbejdsprøvning med 20 timer ugentlig i E. SFO efter endt ferie den 23.01.03 Arbejdsprøvningsperioden er foreløbig sat til 3 måneder. Der vil blive afholdt et opfølgningsmøde i april 03."

I de kommunale akter er i notat dateret 23/1 2003 anført:

> "A.M.L. er syg fra denne dato. Det er aftalt med A. at der ikke sendes varighedserklæring."

I de kommunale akter er i sagsresumé dateret 20/8 2003 angivet:

> "50-årig kvinde der har taget PGU-uddannelse, har praktikker her i kommunen, og blev færdig ved årsskiftet. Af helbredsmæssige årsager påbegyndes arbejdsprøvning henover foråret 2003, der munder ud i en arbejdsevnevurdering på en nedsat arbejdstid på max. 15 timer ugl. Var begyndt højere, men det gik ikke. I øvrigt henvises der til en del lægeakter i dagpengesagen, ligesom der her i flekssagen er de aktuelle læ. oplysninger der støtter op om dette.
>
> Både arbejdsprøvning og revalidering har fundet sted, hvorfor der er grundlag for fleksjob som selvforsørgelse.

> Forvaltningen/sfo er indstillet på at indgå aftalen om fleksjob med virkning fra d. 01.09.2003 med tilskud på 2/3."

Klageren blev med virkning fra 1/9 2003 bevilget fleksjob i en skolefritidsordning med 2/3 løntilskud. Om skånehensyn er i bevillingen dateret 12/11 2003 angivet:

> "Skal have fleksibilitet i opgaver og arbejdstid, set i forhold til hendes helbredsmæssige situation, med nedsat arbejdsevne med mere end halvdelen."

I fleksjobaftalen er angivet, at arbejdstiden tilrettelægges med ca. 12 timer pr. uge, og at klagerens muligheder for at påtage sig mere end 12 timer ugentligt er begrænsede.

Den 9/11 2003 udfyldte og underskrev klageren en anmeldelse af tab af erhvervsevne. Selskabet afviste dækning, men har efter sagens indbringelse for nævnet og efter indhentelse af speciallægeerklæring anerkendt, at klagerens erhvervsevne er nedsat med halvdelen, men ikke med 2/3, fra 23/1 2003, hvorefter der på indkomstforsikringen er tilkendt halve ydelser pr. 23/4 2004 efter udløbet af den tre måneders karensperiode.

Af erklæring dateret 17/6 2003 fra speciallæge i neuromedicin I.J. fremgår:

> "47-årig tidligere rask kvinde som natten til sin fødselsdag 2002 får moderat svært hovedtraume efter fald på toilettet. Siden frembudt et moderat svært posttraumatisk cerebral syndrom."

Speciallæge i neuromedicin I.J. har i en supplerende erklæring dateret 19/12 2003 anført:

> "MR-scanning af kraniet foretaget 11.8.03 RASK: viser normale parenkymforhold, såvel supra - som infratentorielt, normale overfladekonturering. Ventrikelsystemet er slankt og midtstillet. Ingen infarkt forandringer, glioseområder eller følger efter intrakraniel blødning. Ingen tumorsuspicio. MRD: i.a.

4. 65.924

19.11.03

Havde udviklet golfalbue på hø. arm. Fik massage både på armen med god effekt men også benene pga. ødemer. Efter behandlingen kunne hun ikke gå ordentlig, måtte slæbe benene efter sig, dette svandt den følgende dag.

Har senere fået beh. på benene uden bivirkninger. Efter at symptomerne fra arme er svundet, er svimmelheden også forsvundet. Ophørte med Stemetil.

Har fået fast arbejde udendørs eller kan have mindre grupper, så der ikke er så meget larm. Er glad for sit fleksjob. Har på denne måde fået en bedre dag og et bedre liv."

Af erklæring dateret 7/7 2005 fra speciallæge i psykiatri M.S. fremgår bl.a.:

"Objektivt psykisk fremtræder A.M.L. fuldstændig psykisk normal og endda robust med positivt overskud i forhold til sin situation uden mistanke om personlighedsforstyrrelse eller anden psykopatologi. Diagnostisk vurderes hun således helt uden psykopatologi og uden mistanke om psykisk overbygning som årsag til hendes tilstand. Man finder ikke grund til at betvivle, at hendes klager er fuldt reelle og bundende i det beskrevne posttraumatiske cerebrale syndrom, som klart vurderes at være årsag til hendes uarbejdsdygtighed og som jo i øvrigt også ligger til grund for tilkendelse af fleksjob i kommunalt regi. Uarbejdsdygtigheden er som beskrevet ganske væsentlig i forhold til tidligere meget aktive niveau, hvor A.M.L. klarede at fungere som dagplejemor 48 timer ugentligt udover alskens lokalarbejde, sport osv. Dette bliver en nedsættelse til mindst en fjerdedel af tidligere arbejdsniveau. Iht. vurdering af neurolog er tilstanden varig uden udsigt til markant bedring af funktionsniveau. Det er udelukket, at A.M.L. vil kunne genvinde yderligere erhvervsevne ved såvel tidligere som andet erhverv.

...

Diagnose

Posttraumatisk hjernesyndrom, moderat til svær grad

DZ03.2 Observation ved mistanke om psykisk lidelse eller adfærdsmæssig forstyrrelse."

Klageren har over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal anerkende, at hendes erhvervsevne er nedsat med 2/3, og at hendes erhvervsevne har været nedsat siden faldet den 18/5 2002, hvorfor hun anser sig for berettiget til ydelser fra 18/8 2002. Klageren har i skrivelse af 22/9 2005 til nævnet anført:

"Ja, jeg gennemførte PGU-uddannelsen, d.v.s. med den viden og erfaring jeg havde i forvejen, samt en stor viljestyrke og støtte fra medkursister og min familie. Jeg var fysisk tilstede, men havde svært ved at følge med i timerne grundet bl.a. dårlig koncentrationsevne. Ved eksamen blev der taget hensyn, idet jeg fik lov at komme op fra starten, da var jeg mere frisk i hovedet.

Med hensyn til forløbet i arbejdsprøvningen og tilkendelse af fleksjob har jeg følgende bemærkninger.
I arbejdsprøvningen forsøger jeg at klare det så godt som muligt, da jeg godt kan se at der er brug for personale I SFO'en, og føler der er et pres. Jeg er desværre slet ikke god til at sige fra, ej heller da jeg bliver pålagt endnu flere timer og jeg er desuden meget usikker på min fremtid, for hvad er alternativet? Førtidspension og et indholdsløst liv?
...
Jeg kan kun fastholde, hvad speciallæge I.J. har skrevet i sin konklusion. Et moderat svært posttraumatisk cerebralt syndrom. Og hvad speciallæge A.H. har skrevet, at væsentlig bedring vil næppe være sandsynlig. Desuden har speciallæge E.M.S. konkluderet, dette bliver en nedsættelse til mindst en fjerdedel af tidligere arbejdsniveau, og det er udelukket, at A.M.L. vil kunne genvinde yderligere erhvervsevne ved såvel tidligere som andet erhverv.

Jeg kan kun fastholde at mine gener er uændrede og er som følgende, træthed, hovedpine, konstant føler jeg et tryk i mit hoved, er svimmel og har øresusen og hyletoner for ørerne, jeg har desuden svært ved at koncentrere mig i længere tid, jeg skriver bl.a. forkert. Ved mindste fysisk anstrengelse og koncentration bliver jeg træt og udkørt og mister kræfterne i arme og ben. Jeg har ingen kræfter. Desuden er jeg langsom til alt hvad jeg foretager mig. Jeg har svært ved at fokusere og det kan flimre for mine øjne, især om aftenen."

Selskabet har over for nævnet anerkendt, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med 50 % fra sygemeldingen den 23/1 2003, og tilkendt halve ydelser fra udløbet af karensperioden 23/4 2003. Selskabet har fastholdt, at klagerens erhvervsevne ikke kan anses for nedsat med 2/3. Selskabet har i skrivelse af 2/9 2005 til nævnet anført:

> "Forsikrede har, efter hun blev syg, gennemført den resterende del af sit pædagogiske uddannelsesforløb. Hertil kommer, at forsikrede i forbindelse med en arbejdsprøvning, har kunnet arbejde op til 24 timer om ugen, og at det til egen læge i november 2003 er angivet, at hun kunne arbejde 18-20 timer om ugen.
>
> Det bemærkes endvidere, at det i forsikredes fleksjob tilkendelse er angivet, at forsikrede kan arbejde op til 15 timer om ugen.
>
> Forsikredes største arbejdsmæssige problem er træthed og angivelsen af omfanget af denne træthed kan i sagens natur altid kun blive subjektiv.
>
> Det skal bemærkes, at vi angiveligt har fået tilsendt alle akter fra kommunens sag om fleksjob og der er ikke i kommunens akter nogen nærmere angivelse af årsagen til, at forsikrede i perioden fra maj 2003 til fleksjobbet blev tilkendt i november 2003 har måttet nedsætte sin arbejdstid fra 24 timer om ugen til højst 15 timer om ugen.
>
> Kommunens akter bidrager således ikke med en beskrivelse af forsikredes tilstand, der kan begrunde, at forsikredes generelle erhvervsevne skulle kunne anses for nedsat med mindst to tredjedele.
>
> Vi må endvidere fremhæve, at forsikredes arbejdskapacitet i nuværende fleksjob ikke kan tages til indtægt for hendes formåen på det generelle arbejdsmarked.
>
> Det fremgår bl.a. af sagens akter, at forsikrede lider at støjoverfølsomhed og det kan ikke antages at være optimalt skånende i forhold til forsikredes gener at være ansat i en SFO - selv om støjgenerne kan begrænses ved at have udevagt.

Set i et generelt perspektiv er det vores opfattelse, at forsikrede ville kunne udnytte sin erhvervsevne bedre i et mere rutinepræget job i stille omgivelser og vi må fastholde, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke kan anses for at være nedsat med mindst to tredjedele. Arbejde i livlige omgivelser er efter vores opfattelse ikke optimalt, hvis man lider af den type gener, forsikrede beskriver."

Selskabet har i skrivelse af 29/9 2005 supplerende anført:

"Vi skal dog for en god ordens skyld henlede opmærksomheden på, at forsikrede i forbindelse med raskmelding og færdiggørelse af sit PGU-studium ikke kan anses for at have haft et erhvervsevnetab på mindst halvdelen i denne periode. Vi må derfor fastholde, at udgangspunktet for beregningen af forsikredes karensperiode er sygemeldingen den 23. januar 2003."

Af forsikringsbetingelserne vedrørende tab af erhvervsevnedækning fremgår bl.a.:

"**16. Generelle regler**

Forsikringen giver ret til erstatning, hvis forsikrede ved et at forsikringen omfattet skadestilfælde mister evnen til at tjene penge ved egen arbejdsindsats.

Tab af erhvervsevne foreligger når forsikrede ikke længere er i stand til at tjene - bedømt under hensyntagen til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.

...

19. Udbetaling af erstatning

Erstatning for tab af erhvervsevne betales, såfremt erhvervsevnen nedsættes med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne, efter følgende regler:

- nedsættes erhvervsevnen med mellem 1/2 og 2/3 af den fulde erhvervsevne, udbetales halvdelen af forsikringsydelsen,

...

- nedsættes erhvervsevnen med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, udbetales hele forsikringsydelsen. Selskabet kan gøre det til en betingelse at forsikrede mindst tilkendes offentlig mellemste førtidspension.

Udbetaling at forsikringsydelsen sker månedligt forud, efter at erhvervsevnen uafbrudt har været nedsat med 1/2 eller mere, i hele den i policen anførte karensperiode."

Af forsikringsbetingelserne vedrørende livsforsikringen fremgår bl.a.:

"**47. Præmiefritagelse**

Ret til præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.

Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, uddannelse, tidligere virksomhed og køn - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn.

Præmiefritagelse får virkning fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i 3 måneder."

Nævnet udtaler:

Nævnet bemærker, at klageren – trods sine helbredsmæssige gener – gennemførte den pædagogiske grunduddannelse i efteråret 2002. Nævnet finder det på den baggrund ikke godtgjort, at klagerens erhvervsevne før sygemeldingen den 23/1 2003 var nedsat i dækningsberettigende grad. Klageren er derfor ikke berettiget til ydelser forud for 23/4 2003, hvor karensperioden udløb.

Nævnet finder efter de foreliggende helbredsmæssige oplysninger og oplysningerne om klagerens fleksjob, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med 50 %, men ikke med 2/3. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand